

Száztizenharmadik szülinapját ünnepelné ma Hitchcock

Szakszon Réka

2012. augusztus 13. 20:31

címkék: Filmek, Hitchcock, Hollywoodi filmipar

A Madarak, a Psycho, a Szédülés és a Hátsó ablak csak kiemelt példák a világhírű brit filmrendező számos alkotásából. A négy filmet középpontba állítva mutatjuk be a filmes legenda életét és munkásságát.

A pszichológiai thrillerek mestere több mint 50 filmet készített hat évtizedes karrierje során, és ikonikus jelentőségűvé váló műveivel beírta magát a világ legkiemelkedőbb és legismertebb rendezői közé. Ha csodával határos módon még életben lenne, ma valószínűleg sokan ünnepelnék vele száztizenharmadik szülinapját.



Hitchcock 1899. augusztus 13-án, a XIX. és XX. század fordulóján született, így pályafutásának kezdetei még a brit filmipar némafilm korszakába estek. Első hangosfilmjét, az 1929-es Zsarolást eredetileg némafilmnek szánták, de Hitchcock végül utószinkronizáltatta a néma részeket, illetve hangos részeket vett fel utólag a kész anyaghoz - ez lett egyben az első brit hangosfilm is.

25 filmet rendezett Angliában a '30-as évek végéig, ezt követően David O. Selznick producer hívására Hollywoodba települt át. Hitchcock önmagát mindig amerikai stílusú rendezőnek tekintette (a filmkészítés alapjait is egy amerikai cégnél tanulta), ezért nem meglepő, hogy legnagyobb mesterművei végül az USA-ban készültek.

A '40-es évektől kezdve Hitchcock már főként kedvenc műfajaiban, a kémtörténetben és thrillerben rendezte filmjeit. Az 1954-es Gyilkosság telefonhívásra az első filmje, amiben együtt dolgozott Grace Kelly amerikai színésznővel, későbbi nagy kedvencével. Az 1950-es és '60-as évek elején készített művei a legismertebbek és a legjobb filmjei. Többek között a Hátsó ablak (1954), a Szédülés (1958), Észak-Északnyugat (1959), Psycho (1960), Madarak (1963) igazi

filmklasszikusokká váltak.



Amellett, hogy az izgalomra épített, és mindennapi embereket középpontba állító történeteivel nézők millióit hódította meg, rendezői technikája manapság a filmes oktatásban is kiemelt szerepet kap. A suspense néven ismert feszültségteremtő eszköz is az ő nevéhez fűződik, ezért filmjei iskolapéldái a módszer bemutatásának. A Hitchcock után más rendezők által is előszeretettel alkalmazott technika lényege, hogy a film úgy hozza létre az izgalmat, hogy több információt ad a nézőnek, mint a főhősnek. A legérzékletesebb példa a rendező filmjeiből, amikor a Psycho-ban a néző már látja a zuhanyzó felé közeledő gyilkost, a későbbi áldozat azonban mit sem sejt a férfi szobában tartózkodásáról.



A vörös hering (angolul: red herring) technikát szintén Hitchcock hozta létre, legalábbis az ő művei után született meg az elnevezés. Alkalmazásának lényege, hogy a rendező elindít egy cselekményszálát, majd teljesen váratlanul elvágja azt, és ezzel egy másik, addig lényegtelenebb vonulatra irányítja a figyelmet. Tipikus „vörös hering” a Psycho első harmada, melyben a Janet Leigh által megformált titkárnő sikkasztási kísérletét láthatjuk, majd ez a szál a már említett híres zuhanyjelenetben átadja helyét a skizofrén Norman Bates történetének.

Most pedig négy szubjektíven kiválasztott (de kétségkívül leghíresebbnek tartott) Hitchcock filmből

következnek videók és háttér-információk - természetesen a filmélményre kényszerítés mindenféle szándéka nélkül.

A Hátsó ablak (1954) egy társasházban történő gyilkosságot vesz alapul, amelyet egy lábtörés miatt szobafőrságra ítélt fotós és barátjánője nyomoznak ki. Hitchcock a film forgatására megépíttette egy zsúfolt New York-i bérház tökéletes másolatát a mozgalmas udvarral együtt. A kukkolást és kíváncsiságot, mint általános emberi tulajdonságokat középpontba állító film közel 30 évig nem volt látható, mert Alfred Hitchcock (több más filmmel együtt) visszavásárolta a jogokat, és azokat a lányára hagyta örökségül. 1983-ban, amikor a Universal visszakapta a jogokat, a negatív kópiák igen rossz állapotban voltak, kisárgultak, kifakultak és megsérültek. A film restaurálását 1997-ben kezdték meg az Universalnál, és a feljavított változatot először 2000-ben adták ki.

Korábban már írtunk Jeff Desom kisfilmes kísérletéről, amelyben felgyorsítva, és a kameraállásokat egymás után helyezve, pár percben pörgeti le a Hátsó ablak cselekményét. Bár a filmélmény kedvéért ajánljuk a teljes alkotást megnézni, kóros időhiányban szenvedőknek itt a rövidített változat:



Bemutatása idején a Szédülés (1958) nem aratott osztatlan sikert a nézők és a kritikusok körében. A bravúrosnak számító technikai újítások ellenére a közönség nem fogadta lelkesen ezt a pszichodramát. Pedig Hitchcock mindent megtett a valóságot imitáló filmélmény eléréséért: a fahrt (a kamera mozog egy bizonyos tárgy felé) és a zoom egyidejű alkalmazásával mutatja be egy makettlépcsőház segítségével a tériszony érzetét a filmvásznon. A bemutató óta eltelt évtizedek alatt azonban a mű Alfred Hitchcock egyik legfontosabb és legnépszerűbb alkotásává lett.

Alfred Hitchcock - Vertigo (1:11:24-1:15:00)

More info



A Psycho (1960) híres zuhanyjelenetét 7 napon keresztül forgatták és 70 különböző kameraállást alkalmaztak. Bár nincs olyan beállítás, ahol a gyilkos fegyver az áldozat bőrével érintkezne, a jelenet mégis eléri a kívánt feszültséget. A forgatás és vágás során a készítők gondosan ügyeltek arra, hogy a női test tabunak számító részeit ne mutassák, különben a cenzúra közbeavatkozhatott volna. A főszereplő Bates alakját Robert Bloch egy valódi sorozatgyilkosról - a wisconsini Ed Geinről - mintázta azonos című, hátborzongató regényében.

The Famous Shower Scene From "Psycho"

More info



A Madarakat (1963) az alaptörténetként szolgáló regény mellett valós események is inspirálták: 1961-ben a kaliforniai Montereyi-öböl partjainál tömegesen támadtak meg embereket egy mérgező

alga hatása miatt agresszívvá vált tengeri madarak. A film számos részletét a szabadban forgatták, de túlnyomórészt az Universal stúdió műtermeit használták, ami néhány jelenetben (többek közt a gyerekek iskolából való menekülésekor) a mai filmtechnikához szokott nézőknek feltűnhet.



Hitchcockot 1979-ben az angol királynő lovaggá ütötte, és márciusban megkapta az Amerikai Filmintézet díját is. A legendás filmrendező 1980. április 18-án halt meg, 81 évesen. A rövid éjszaka című utolsó filmjét betegsége miatt már nem tudta elkészíteni.

-
-
- |

Kapcsolódó cikkek

- Letaszították Batmant a trónjáról
- Elhunyt Albert Freeman
- A Terminátor a szomszédunkban járt
- Dokumentumfilm készült Rossellini szerelmi életéről

Szólj hozzá!

Megjelenített név * :